Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

26. listopadu 2015 *

„Řízení o předběžné otázce — Veřejné zakázky — Směrnice 89/665/EHS — Zásady efektivity a rovnocennosti — Přezkumné řízení při zadávání veřejných zakázek — Lhůta pro podání žaloby — Vnitrostátní právní úprava, která podmiňuje žalobu na náhradu škody předchozím určením protiprávnosti řízení — Prekluzivní lhůta, která začíná běžet nezávisle na tom, zda navrhovatel věděl o protiprávnosti“

Ve věci C-166/14,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Verwaltungsgerichtshof (Správní soudní dvůr, Rakousko) ze dne 25. března 2014, došlým Soudnímu dvoru dne 7. dubna 2014, v řízení

MedEval – Qualitäts-, Leistungs- und Struktur-Evaluierung im Gesundheitswesen GmbH,

za přítomnosti:

Bundesminister für Wissenschaft, Forschung und Wirtschaft,

Hauptverband der österreichischen Sozialversicherungsträger,

Pharmazeutische Gehaltskasse für Österreich,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení T. von Danwitz, předseda čtvrtého senátu, vykonávající funkci předsedy pátého senátu, D. Šváby, A. Rosas, E. Juhász (zpravodaj) a C. Vajda, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

vedoucí soudní kanceláře: C. Strömholm, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 22. dubna 2015,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za MedEval – Qualitäts-, Leistungs- und Struktur-Evaluierung im Gesundheitswesen GmbH M. Oderem a A. Hierschem, Rechtsanwälte,

— za Hauptverband der österreichischen Sozialversicherungsträger G. Streitem, Rechtsanwalt,

— za rakouskou vládu M. Fruhmannem, jako zmocněncem,

* Jednací jazyk: němčina.

— za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s A. De Stefanem, avvocato dello Stato,

— za Evropskou komisi B.-R. Killmannem a A. Tokárem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 21. května 2015,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu směrnice Rady 89/665/EHS ze dne 21. prosince 1989 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek na dodávky a stavební práce (Úř. věst. L 395, s. 33; Zvl. vyd. 06/01, s. 246), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/66/ES ze dne 11. prosince 2007 (Úř. věst. L 335, s. 31, dále jen „směrnice 89/665“), jakož i zásad efektivity a rovnocennosti.

2 Tato žádost byla předložena v rámci žaloby podané společností MedEval – Qualitäts-, Leistungs- und Struktur-Evaluierung im Gesundheitswesen GmbH (dále jen „MedEval“) proti rozhodnutí Bundesvergabeamt (Spolkový úřad pro dozor nad veřejnými zakázkami, dále jen „úřad“), kterým tento úřad zamítl návrh společnosti MedEval na určení protiprávnosti zadávacího řízení provedeného Hauptverband der österreichischen Sozialversicherungsträger (hlavní sdružení rakouských institucí sociálního pojištění, dále jen „sdružení“), které se týkalo zavedení systému elektronické správy předepisování léčivých přípravků, na jehož základě byla zakázka zadána subjektu Pharmazeutische Gehaltskasse für Österreich (mzdový fond rakouských farmaceutů).

Právní rámec

Unijní právo

3 V bodech 2, 13, 14, 25 a 27 odůvodnění směrnice 2007/66 se uvádí:

„(2) [Směrnice 89/665] [...] se proto v souladu s výkladem Soudního dvora [Evropské unie] [použije] pouze na zakázky, které spadají do oblasti působnosti [směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (Úř. věst. L 134, s. 114)], a to bez ohledu na druh zadávacího řízení či výzvy k účasti v soutěži, včetně soutěže o návrh, kvalifikačních systémů a dynamických nákupních systémů. V souladu s judikaturou Soudního dvora by měly členské státy zajistit, aby byly k dispozici účinné a rychlé prostředky nápravy vůči rozhodnutím veřejných zadavatelů a zadavatelů o tom, zda konkrétní zakázka spadá do osobní a věcné působnosti [směrnice 2004/18] [...]

[...]

(13) Za účelem boje proti protiprávnímu přímému zadávání zakázek, které Soudní dvůr označil za nejzávažnější porušení [unijního] práva [...] v oblasti zadávání veřejných zakázek ze strany veřejného zadavatele či zadavatele, by měly být stanoveny účinné, přiměřené a odrazující sankce. Smlouva uzavřená na základě protiprávního přímého zadání zakázky by proto měla být v zásadě považována za neúčinnou. Neúčinnost by neměla být automatická, nýbrž by měla být prohlášena nezávislým orgánem příslušným k přezkumu nebo by měla být výsledkem jeho rozhodnutí.

(14) Neúčinnost je nejúčinnějším způsobem obnovení hospodářské soutěže a vytvoření nových obchodních příležitostí pro hospodářské subjekty, které byly protiprávně zbaveny možnosti zúčastnit se soutěže. [...]

[...]

(25) Potřeba zajistit v průběhu času právní jistotu rozhodnutí přijatých veřejnými zadavateli a zadavateli navíc vyžaduje stanovení přiměřené minimální promlčecí doby pro podání návrhu na přezkum, jehož cílem je prohlášení smlouvy za neúčinnou.

[...]

(27) Vzhledem k tomu, že tato směrnice posiluje vnitrostátní přezkumná řízení, zejména v případech protiprávního přímého zadávaní zakázek, měly by být hospodářské subjekty vyzvány k využívání těchto nových systémů. Vymahatelnost neúčinnosti smlouvy je z důvodu právní jistoty omezena určitou lhůtou. Účinnost těchto lhůt by měla být dodržována.“

4 Článek 1 směrnice 89/665 stanoví:

„1. Tato směrnice se vztahuje na zakázky podle [směrnice 2004/18], nejsou-li v souladu s články 10 až 18 uvedené směrnice z její působnosti vyloučeny.

[...]

Pokud jde o zakázky, které spadají do oblasti působnosti směrnice [2004/18], přijmou členské státy opatření nezbytná k zajištění možnosti účinného, a zejména co nejrychlejšího přezkumu rozhodnutí veřejných zadavatelů v souladu s podmínkami stanovenými v článcích 2 až 2f této směrnice z důvodu, že těmito rozhodnutími bylo porušeno právo Společenství v oblasti zadávání veřejných zakázek nebo vnitrostátní předpisy je provádějící.

[...]

3. Členské státy zajistí, aby bylo přezkumné řízení podle prováděcích pravidel, která mohou členské státy samy stanovit, dostupné alespoň každé osobě, která má nebo měla zájem na získání určité zakázky a které v důsledku domnělého protiprávního jednání vznikla nebo hrozí škoda.

[...]“

5 Článek 2 této směrnice, nadepsaný „Náležitosti přezkumného řízení“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby opatření přijímaná v souvislosti s přezkumným řízením uvedeným v článku 1 stanovila pravomoci

[...]

b) zrušit protiprávní rozhodnutí nebo zajistit jeho zrušení, včetně odstranění diskriminačních technických, hospodářských nebo finančních specifikací ve výzvě k podání nabídek, v zadávací dokumentaci nebo v jakýchkoliv dalších dokumentech souvisejících se zadávacím řízením;

c) přiznat náhradu škody osobám poškozeným protiprávním jednáním.

[...]

6. Členské státy mohou stanovit, že pokud je nárok na náhradu škody uplatňován na základě skutečnosti, že rozhodnutí bylo protiprávní, musí být napadené rozhodnutí nejprve zrušeno orgánem, který je k tomu oprávněn.

7. S výjimkou případů uvedených v článcích 2d až 2f se účinky výkonu pravomocí uvedených v odstavci 1 tohoto článku na uzavření smlouvy po zadání zakázky řídí vnitrostátním právem.

S výjimkou případu, kdy je třeba rozhodnutí před přiznáním náhrady škody zrušit, může členský stát dále stanovit, že po uzavření smlouvy podle čl. 1 odst. 5, odstavce 3 tohoto článku nebo článků 2a až 2f je pravomoc orgánů příslušných k přezkumnému řízení omezena na přiznání náhrady škody osobám poškozeným protiprávním jednáním.

[...]“

6 Článek 2c uvedené směrnice, nadepsaný „Lhůty pro podání návrhu na přezkum“, zní následovně:

„Pokud členský stát stanoví, že návrh na přezkum rozhodnutí veřejného zadavatele přijatého v zadávacím řízení, na které se vztahuje směrnice [2004/18], nebo v souvislosti s ním musí být podán před uplynutím stanovené lhůty, činí tato lhůta alespoň deset kalendářních dnů ode dne následujícího po dni, kdy bylo rozhodnutí veřejného zadavatele zasláno uchazeči nebo zájemci, v případě použití faxu nebo elektronických prostředků nebo, v případě použití jiných komunikačních prostředků, alespoň patnáct kalendářních dnů ode dne následujícího po dni, kdy bylo rozhodnutí veřejného zadavatele zasláno uchazeči nebo zájemci, anebo alespoň deset kalendářních dnů ode dne následujícího po dni doručení rozhodnutí veřejného zadavatele. K rozhodnutí veřejného zadavatele zaslanému každému uchazeči nebo zájemci se připojí shrnutí příslušných důvodů. V případě návrhu na přezkum rozhodnutí uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. b) této směrnice, která nepodléhají zvláštnímu oznámení, činí lhůta alespoň deset kalendářních dnů ode dne zveřejnění daného rozhodnutí.“

7 Článek 2d odst. 1 uvedené směrnice, nadepsaný „Neúčinnost“, stanoví:

„Členské státy zajistí, aby orgán příslušný k přezkumu, který je nezávislý na veřejném zadavateli, považoval smlouvu za neúčinnou nebo aby její neúčinnost byla výsledkem rozhodnutí tohoto orgánu v kterémkoli z těchto případů:

a) jestliže veřejný zadavatel zadal zakázku bez předchozího zveřejnění oznámení o zakázce v *Úředním věstníku Evropské unie*, aniž by to bylo podle směrnice [2004/18] přípustné;

[...]“

8 Článek 2f směrnice 89/665, nadepsaný „Lhůty“, stanoví:

„1. Členské státy mohou stanovit, že návrh na přezkum podle čl. 2d odst. 1 je nutno podat

[...]

b) a v každém případě před uplynutím nejméně šesti měsíců ode dne následujícího po dni uzavření smlouvy.

2. Ve všech ostatních případech, včetně v případě návrhů na přezkum podle čl. 2e odst. 1, určí lhůty pro podání návrhu na přezkum vnitrostátní právo, s výhradou článku 2c.“

Rakouské právo

9 Ustanovení, kterými se provádí směrnice 89/665, se nacházejí zejména v kapitole II čtvrté části spolkového zákona o zadávání veřejných zakázek z roku 2006 (Bundesvergabegesetz 2006, dále jen „spolkový zákon o zadávání veřejných zakázek“), který byl několikrát pozměněn.

10 Ve znění účinném k 1. březnu 2011, kdy se společnost MedEval obrátila na úřad, § 312 odst. 3 bod 3 spolkového zákona o zadávání veřejných zakázek stanovil, že tento úřad měl pravomoc určit protiprávnost řízení o zadání veřejné zakázky zejména z důvodu, že toto řízení bylo provedeno bez předchozího zveřejnění oznámení o zakázce nebo bez předchozí výzvy k podání nabídek.

11 Podle § 331 tohoto zákona:

„(1) Podnikatel, který měl zájem na uzavření smlouvy spadající do působnosti tohoto spolkového zákona, se může, pokud mu na základě tvrzeného protiprávního jednání vznikla škoda, domáhat určení, že

[...]

2. zadávací řízení provedené bez předchozího zveřejnění oznámení o zakázce nebo bez předchozí výzvy k podání nabídek bylo protiprávní z důvodu porušení tohoto spolkového zákona, jeho prováděcích nařízení nebo z důvodu porušení přímo použitelného práva Společenství, [...]

[...]“

12 Ustanovení § 332 odst. 3 uvedeného zákona, nadepsané „Obsah a přípustnost určovacího návrhu“, znělo následovně:

„Návrhy podle § 331 odst. 1 bodů 2 až 4 musí být podány ve lhůtě šesti měsíců ode dne následujícího po dni zadání zakázky. [...]“

13 Ustanovení § 334 odst. 2 téhož zákona stanovilo, že pokud úřad určí, že zakázka byla zadána protiprávně, protože nebylo provedeno oznámení o zakázce, v zásadě musí tuto zakázku zrušit.

14 Ustanovení § 341 odst. 2 spolkového zákona o zadávání veřejných zakázek, nadepsané „Příslušnost a řízení“, stanovilo:

„Žaloba na náhradu škody je přípustná pouze, pokud předtím orgán příslušný pro kontrolu zadávání veřejných zakázek určil, že

[...]

2. zadávací řízení provedené bez předchozího zveřejnění oznámení o zakázce nebo bez předchozí výzvy k podání nabídek bylo protiprávní z důvodu porušení tohoto spolkového zákona, jeho prováděcích nařízení nebo z důvodu porušení přímo použitelného práva Společenství, [...]

[...]“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

15 Dne 10. srpna 2010 uzavřelo sdružení smlouvu se mzdovým fondem rakouských farmaceutů týkající se „realizace pilotního projektu pro projekt elektronické správy předepisování léčivých přípravků ve třech pilotních regionech, včetně k tomu nezbytných zřizovacích a provozních plnění“. Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že datum uzavření smlouvy se shoduje se dnem zadání zakázky.

16 Dne 1. března 2011 se společnost MedEval obrátila na úřad s návrhem na určení, že zadávací řízení bylo protiprávní z důvodu porušení spolkového zákona o zadávání veřejných zakázek, protože dotčená zakázka nebyla předmětem předchozího zveřejnění oznámení o zakázce nebo předchozí výzvy k podání nabídek.

17 Dne 13. května 2011 úřad na základě § 332 odst. 3 spolkového zákona o zadávání veřejných zakázek prohlásil, že návrh společnosti MedEval je nepřípustný. Tento úřad měl totiž v této souvislosti za to, že lhůta šesti měsíců stanovená v tomto paragrafu pro podání návrhu na určení protiprávnosti začíná běžet dnem následujícím po dni zadání zakázky nezávisle na tom, zda společnost MedEval v tomto okamžiku věděla či nevěděla o protiprávnosti dotčeného postupu, což podle uvedeného úřadu připouštěl čl. 2f odst. 1 písm. b) směrnice 89/665.

18 Společnost MedEval podala proti tomuto rozhodnutí žalobu k Verwaltungsgerichtshof (Správní soudní dvůr).

19 Předkládající soud konstatuje, že § 312 odst. 3 spolkového zákona o zadávání veřejných zakázek dává úřadu pravomoc k tomu, aby po zadání zakázky učinil určitá konstatování, mezi něž patří určení protiprávnosti dotyčné zakázky z důvodu neexistence předchozího oznámení o zakázce nebo předchozí výzvy k podání nabídek. V této souvislosti tento soud zdůrazňuje, že návrhy na určení protiprávnosti musí být podle § 332 odst. 3 spolkového zákona o zadávání veřejných zakázek podány ve lhůtě šesti měsíců od dne následujícího po dni zadání zakázky.

20 Předkládající soud uvádí, že § 341 odst. 2 spolkového zákona o zadávání veřejných zakázek stanoví, že žaloba na náhradu škody spojená s protiprávním zadáním veřejné zakázky je přípustná pouze, pokud úřad předtím určil, že zadávací řízení provedené bez předchozího zveřejnění oznámení o zakázce bylo protiprávní, a to na základě návrhu na určení protiprávnosti, který je přípustný jen tehdy, je-li uvedený návrh podán ve lhůtě šesti měsíců stanovené v § 332 odst. 3 tohoto zákona.

21 Předkládající soud upřesňuje, že zvláštnost jeho vnitrostátního práva spočívá v tom, že pokud úřad konstatuje protiprávnost zadávacího řízení z důvodu neexistence předchozího zveřejnění oznámení o zakázce, tento úřad v zásadě musí prohlásit smlouvu za neplatnou. Tato zvláštnost má tedy takovou povahu, že vytváří úzkou souvislost mezi žalobami na náhradu škody a návrhy, jejichž účelem je zrušení smlouvy uzavřené v rámci zadání zakázky.

22 Předkládající soud si klade otázku, zda skutečnost, že přípustnost žaloby, jejímž účelem je získání náhrady škody za porušení pravidel v oblasti veřejných zakázek, podléhá prekluzivní lhůtě šesti měsíců, která začíná běžet ode dne následujícího po dni zadání zakázky, bez ohledu na to, zda žalobce o této skutečnosti věděl či nikoli, je v souladu se směrnicí 89/665, jakož i se zásadami rovnocennosti a efektivity.

23 Na podporu této otázky se tento soud odvolává zejména na rozsudek Uniplex (UK) (C-406/08, EU:C:2010:45), podle něhož lhůta pro podání návrhu za účelem získání náhrady škody může začít běžet teprve od data, od kterého navrhovatel věděl nebo musel vědět o údajné protiprávnosti.

24 Uvedený soud konečně zdůrazňuje, že uvedený rozsudek Soudního dvora byl nicméně vydán před přijetím směrnice 2007/66, tedy v době, kdy směrnice 89/665 nestanovila přesná ustanovení o lhůtách pro výkon přezkumu veřejných zakázek.

25 Za těchto podmínek se Verwaltungsgerichtshof (Správní soudní dvůr) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Musí být unijní právo – zejména obecné zásady rovnocennosti a efektivity, jakož i směrnice 89/665 – vykládáno v tom smyslu, že brání ustanovením vnitrostátního práva, podle nichž musí být návrh na určení porušení práva v oblasti zadávání veřejných zakázek podán během šesti měsíců po uzavření smlouvy, pokud je určení porušení práva v oblasti zadávání veřejných zakázek nejen předpokladem pro prohlášení neplatnosti této smlouvy, ale i předpokladem pro uplatnění nároku na náhradu škody?“

K předběžné otázce

26 Podstatou předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda unijní právo, zejména zásady efektivity a rovnocennosti, brání vnitrostátní právní úpravě, která podání žaloby na náhradu škody za porušení pravidla práva upravujícího zadávání veřejných zakázek podmiňuje předchozím určením protiprávnosti řízení o zadání dotyčné zakázky z důvodu neexistence předchozího zveřejnění oznámení o zakázce, pokud tento návrh na určení protiprávnosti podléhá prekluzivní lhůtě šesti měsíců, která začíná běžet ode dne následujícího po dni zadání dotčené zakázky, a to nezávisle na tom, zda se navrhovatel mohl o existenci protiprávnosti tohoto rozhodnutí veřejného zadavatele dozvědět či nikoli.

27 Úvodem je třeba připomenout, že podle čl. 1 odst. 1 prvního a druhého pododstavce směrnice 89/665, vykládaného ve světle druhého bodu odůvodnění směrnice 2007/66, se směrnice 89/665 v takovém kontextu, jako je kontext věci v původním řízení, vztahuje jen na zakázky spadající do rozsahu působnosti směrnice 2004/18, nejsou-li nicméně tyto zakázky v souladu s články 10 až 18 posledně uvedené směrnice z její působnosti vyloučeny. Následující úvahy tedy vycházejí z předpokladu, že se směrnice 2004/18 na zakázku dotčenou ve věci v původním řízení vztahuje, a směrnice 89/665 je tedy rovněž použitelná v původním řízení, což však přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

28 Je třeba připomenout, že čl. 1 odst. 1 a 3 směrnice 89/665 ukládá členským státům povinnost přijmout opatření nezbytná k zajištění možnosti účinného a co nejrychlejšího přezkumu rozhodnutí veřejných zadavatelů neslučitelných s unijním právem, která zajistí širokou dostupnost opravných prostředků každé osobě, která má nebo měla zájem na získání určité zakázky a které v důsledku domnělého protiprávního jednání vznikla škoda nebo jí škoda hrozí (rozsudek Orizzonte Salute, C-61/14, EU:C:2015:655, bod 43).

29 Za tímto účelem směrnice 89/665 v čl. 2 odst. 1 stanoví, že členské státy jsou povinny ve vnitrostátním právu stanovit tři typy přezkumu umožňující osobě poškozené v rámci řízení o zadání veřejné zakázky požádat u orgánu příslušného k přezkumnému řízení zaprvé o „předběžná opatření směřující k nápravě domnělého protiprávního jednání nebo k zabránění dalšímu poškozování dotčených zájmů, včetně opatření vedoucích k pozastavení nebo zajištění pozastavení daného zadávacího řízení nebo výkonu rozhodnutí učiněného veřejným zadavatelem“, zadruhé o zrušení protiprávních rozhodnutí a zatřetí o náhradu škody.

30 Pokud jde o lhůty pro podání návrhu na přezkum, čl. 2f odst. 1 směrnice 89/665, který byl do této směrnice vložen směrnicí 2007/66, upřesňuje, že členské státy mohou stanovit lhůty pro podání návrhu na přezkum podle čl. 2d této směrnice, který směřuje k prohlášení neúčinnosti smlouvy, a zejména prekluzivní lhůtu nejméně šesti měsíců, která začíná běžet ode dne následujícího po dni uzavření smlouvy.

31 V této souvislosti body 25 a 27 odůvodnění směrnice 2007/66 uvádějí, že lhůta pro vymahatelnost neúčinnosti smlouvy je odůvodněna „[potřebou] zajistit v průběhu času právní jistotu rozhodnutí přijatých veřejnými zadavateli a zadavateli“, což znamená, že „účinnost těchto lhůt by měla být dodržována“.

32 Pokud jde o všechny ostatní žaloby týkající se veřejných zakázek, včetně žalob na náhradu škody, čl. 2f odst. 2 směrnice 89/665 upřesňuje, že s výhradou článku 2c této směrnice, který v souvislosti s předloženou otázkou ostatně není relevantní, „lhůty pro podání návrhu na přezkum [určí] vnitrostátní právo“. Každému členskému státu proto přísluší určit tyto procesní lhůty.

33 Skutečnost, že se normotvůrce Evropské unie rozhodl na straně jedné výslovně stanovit lhůty pro podání návrhů na přezkum, jejichž cílem je prohlásit smlouvy za neúčinné, a na straně druhé odkázal na právo členských států, pokud jde o lhůty pro podání návrhů na přezkum jiné povahy, dokládá, že tento normotvůrce přiznal první kategorii opravných prostředků zvláštní význam s ohledem na účinnost přezkumného systému v oblasti zadávání veřejných zakázek.

34 Článek 2f odst. 1 písm. b) směrnice 89/665 tedy nebrání takovým ustanovením vnitrostátního práva, jako jsou ustanovení dotčená ve věci v původním řízení, která stanoví, že návrh na přezkum, jehož cílem je určení neúčinnosti veřejné zakázky uzavřené bez předchozího zveřejnění oznámení o zakázce nebo bez předchozí výzvy k podání nabídek, musí být podán ve lhůtě šesti měsíců ode dne následujícího po dni zadání této zakázky, pokud se datum zadání zakázky shoduje s datem uzavření smlouvy. Takováto ustanovení odpovídají rovněž cíli, který sleduje čl. 2f odst. 1 písm. b) směrnice 89/665 a který je uveden zejména v bodě 27 odůvodnění směrnice 2007/66, podle něhož by omezení vymahatelnosti neúčinnosti smlouvy mělo být dodržováno.

35 Pokud jde o žaloby na náhradu škody, je třeba uvést, že směrnice 89/665 v čl. 2 odst. 6 stanoví, že členské státy mohou podání takovéto žaloby podmínit předchozím zrušením napadeného rozhodnutí „orgánem, který je k tomu oprávněn“, aniž by v této souvislosti obsahovala pravidlo týkající se lhůt pro podání žaloby nebo dalších podmínek přípustnosti takovýchto žalob.

36 V projednávaném případě je v zásadě zřejmé, že čl. 2 odst. 6 směrnice 89/665 nebrání takovému ustanovení vnitrostátního práva, jako je § 341 odst. 2 spolkového zákona o zadávání veřejných zakázek, podle kterého je určení v něm uvedeného porušení práva upravujícího zadávání veřejných zakázek nezbytnou podmínkou pro podání žaloby na náhradu škody. Nicméně použití § 341 odst. 2 ve spojení s § 332 odst. 3 spolkového zákona o zadávání veřejných zakázek má za následek, že žaloba na náhradu škody je nepřípustná, pokud před jejím podáním nebylo vydáno rozhodnutí určující protiprávnost dotčené zakázky, které bylo vydáno v řízení, jež podléhá prekluzivní lhůtě šesti měsíců, která začíná běžet ode dne následujícího po dni zadání dotyčné zakázky, a to nezávisle na tom, zda se navrhovatel mohl o existenci protiprávnosti tohoto rozhodnutí veřejného zadavatele dozvědět či nikoli.

37 Vzhledem k úvahám uvedeným v bodech 32 a 35 tohoto rozsudku přísluší členským státům upravit procesní podmínky žalob na náhradu škody. Nicméně tyto procesní podmínky nesmějí být méně příznivé než ty, které se vztahují na obdobné žaloby stanovené pro ochranu práv vyplývajících z vnitrostátního právního řádu (zásada rovnocennosti), a nesmějí v praxi znemožňovat nebo nadměrně ztěžovat výkon práv přiznaných unijním právním řádem (zásada efektivity) (v tomto smyslu viz rozsudky eVigilo, C-538/13, EU:C:2015:166, bod 39, jakož i Orizzonte Salute, C-61/14, EU:C:2015:655, bod 46).

38 Proto je třeba přezkoumat, zda zásady efektivity a rovnocennosti brání takové vnitrostátní právní úpravě, jaká je popsána v bodě 36 tohoto rozsudku.

39 Pokud jde o zásadu efektivity, je třeba zdůraznit, že požadovaná úroveň právní jistoty, pokud jde o podmínky přípustnosti žalob, není v případě žaloby na náhradu škody a návrhu na určení neúčinnosti smlouvy stejná.

40 Určení neúčinnosti smlouvy uzavřené jako výsledek řízení o zadání veřejné zakázky totiž ukončuje existenci a případné plnění uvedené smlouvy, což představuje podstatný zásah ze strany správního nebo soudního orgánu do smluvních vztahů mezi jednotlivci a státními organizacemi. Takovéto rozhodnutí tedy může způsobit značný otřes a hospodářské ztráty nejen subjektu, jemuž byla dotyčná

veřejná zakázka zadána, ale i veřejnému zadavateli, a v důsledku toho veřejnosti, která je konečným příjemcem prací nebo služeb, které jsou předmětem dotčené veřejné zakázky. Jak vyplývá z bodů 25 a 27 odůvodnění směrnice 2007/66, unijní normotvůrce přiznal větší důležitost požadavku právní jistoty v souvislosti s návrhem, jehož cílem je prohlášení smlouvy za neúčinnou, než v souvislosti s žalobami na náhradu škody.

41 Podmínění přípustnosti žalob na náhradu škody předchozím určením protiprávnosti řízení o zadání dotyčné zakázky z důvodu neexistence předchozího zveřejnění oznámení o zakázce, pokud tento návrh na určení protiprávnosti podléhá prekluzivní lhůtě šesti měsíců, bez ohledu na to, zda o tom osoba poškozená existencí porušení právního pravidla věděla, je způsobilé v praxi znemožnit či nadměrně ztížit uplatnění práva podat žalobu na náhradu škody.

42 V případě, že nedošlo k předchozímu zveřejnění oznámení o zakázce, totiž takováto lhůta šesti měsíců může způsobit, že neumožní poškozené osobě získat nezbytné informace pro účely podání případné žaloby, čímž tedy vznikne překážka pro podání takovéto žaloby.

43 Přiznání náhrady škody osobám, které byly poškozeny porušením pravidel zadávání veřejných zakázek, představuje jeden z opravných prostředků, které unijní právo zaručuje. Za takových okolností, jako jsou okolnosti dotčené v původním řízení, by tedy poškozená osoba byla zbavena nejen možnosti domáhat se zrušení rozhodnutí veřejného zadavatele, ale i všech opravných prostředků stanovených v čl. 2 odst. 1 směrnice 89/665.

44 Z toho důvodu zásada efektivity brání takovému režimu, o jaký se jedná v původním řízení.

45 Za těchto podmínek není třeba zkoumat, zda zásada rovnocennosti brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava dotčená ve věci v původním řízení.

46 Vzhledem k výše uvedeným úvahám je třeba na položenou otázku odpovědět, že unijní právo, a zejména zásada efektivity, brání vnitrostátní právní úpravě, která podání žaloby na náhradu škody za porušení pravidla práva upravujícího zadávání veřejných zakázek podmiňuje předchozím určením protiprávnosti řízení o zadání dotyčné zakázky z důvodu neexistence předchozího zveřejnění oznámení o zakázce, pokud tento návrh na určení protiprávnosti podléhá prekluzivní lhůtě šesti měsíců, která začíná běžet ode dne následujícího po dni zadání dotčené zakázky, a to nezávisle na tom, zda se navrhovatel mohl o existenci protiprávnosti tohoto rozhodnutí veřejného zadavatele dozvědět či nikoli.

K nákladům řízení

47 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

Právo Evropské unie, a zejména zásada efektivity, brání vnitrostátní právní úpravě, která podání žaloby na náhradu škody za porušení pravidla práva upravujícího zadávání veřejných zakázek podmiňuje předchozím určením protiprávnosti řízení o zadání dotyčné zakázky z důvodu neexistence předchozího zveřejnění oznámení o zakázce, pokud tento návrh na určení protiprávnosti podléhá prekluzivní lhůtě šesti měsíců, která začíná běžet ode dne následujícího po dni zadání dotčené zakázky, a to nezávisle na tom, zda se navrhovatel mohl o existenci protiprávnosti tohoto rozhodnutí veřejného zadavatele dozvědět či nikoli.

Podpisy.